

KRALJEVINA JUGOSLAVIJA

UPRAVA ZA ZAŠTITU

INDUSTRIJSKE SVOJINE

KLASA 68 (1)

IZDAN 1 JANUARA 1937

PATENTNI SPIS BR. 12805

Kittler Antonin, Praha i Palouš ing. Gustav, Praha, Č. S. R.

Brava sa lamelama.

Prijava od 23. septembra 1935.

Važi od 1 maja 1936.

Traženo pravo prvenstva od 25 septembra 1934 (Č. S. R.).

Predmet ovog pronalaska odnosi se na bravu sa lamelama po načinu Brahma-brava one vrste, kod koje se u cilju otvaranja brave izvestan broj lamela, pomoću kakvog podesnog ključa, tako pomera u njihovom podužnom pravcu, t.j. u pravcu podužne ose brave, da se poprečni izrezi ovih lamela postavljaju jedan do drugog i propuštaju segmente održavajuće ploče, pri jednovremenom obrtanju osovine brave kutije.

Po pronalasku su ove pomerljive lamele tako postavljene jedna prema drugoj, da se ova brava obrtanjem lamela u njenoj celini uvek daje otvarati kakvim drugim ključem, napr. u celini sa četiri ključa i to prema jednom primeru izvođenja uvek sa jednim od ovih ključeva do željene promene, ili prema drugom primeru izvođenja sa sva četiri ključa jedno za drugim pri četiri zaprečna položaja šipa. Glavna odlika ovog pronalaska jeste u ugaonom izvođenju lamela.

Na priloženom nacrtu su radi primera pokazana dva oblika izvođenja sa odgovarajućim detaljima. Sl. 1 pokazuje podužni presek brave prvog primera izvođenja sa srednjim delovima lamela gledanim sa strane. Sl. 2 pokazuje čeonu izgled spoljne bravine ploče (u cilju pokazivanja pojedinih položaja pri otvaranju brave). Sl. 3 pokazuje u preseku po liniji III—III iz sl. 1 jedan detalj osiguranja kutije sa lamelama protiv pomeranja i obrtanja. Sl. 4 pokazuje uvećani šematički presek kutije za lamele i presek lamela po liniji

IV—IV iz sl. 1. Sl. 4a pokazuje perspektivno jednu lamelu zajedno sa letvom. Sl. 5 pokazuje profile pojedinih ključeva XI, XII, XIII i XIV i naznačenje položaja njihovih različitih rezova a do p na lamelama. Sl. 6 pokazuje izgled sa strane jednoga od krajeva kutije sa lamelama i jednoga od naspramno nalazećih se unutrašnjih krajeva cilindra. Sl. 7 pokazuje jedan dalji detalj ovih delova kutije sa lamelama. Sl. 8 pokazuje čeonu izgled umeštene brave. Sl. 9 pokazuje delimični presek po liniji IX—IX iz sl. 10 i delimični izgled rasporeda brave prema drugom primeru izvođenja radi otvaranja brave pomoću više ključeva jedno za drugim. Sl. 10 pokazuje odgovarajući presek po liniji X—X iz sl. 9. Sl. 11 i sl. 12 pokazuju odgovarajuće detalje. Sl. 13 pokazuje jednu dalju varijantu.

Kod primera izvođenja prema sl. 1 do 8 brava po pronalasku koja treba da se otvara odnosno zatvara pomoću četiri jedna uz drugu pomerljivo postavljene lamele 1, 2, 3 i 4 sa ugaono izvedenim profilom preseka, usled čega se one uzajamno delimično prehvataju, kada su kao celina umeštene u kutiju 5 za lamele, koja je snabdevena sa četiri izreza 6 (sl. 1, 4 i 6), kroz koje prolaze letve ovih lamela, koje imaju radijalne useke dveju vrsta i to potpune useke 8 i slepe useke, t.j. nepotpune useke 9 (sl. 4a). U pokazanom položaju letava 7 na sl. 1 potpuni useci 8 ovih letava su tako pomereni iz zajedničke poprečne ravni po sebi poznate od-

žavajuće ploče 10, da se segmenti ove ploče nalaze u zahvatu sa zupcima letava 7 i ove letve a time i lamele 1, 2, 3, 4 osiguravaju protiv obrtnog pomeranja. Čim se pak pri upotrebi odgovarajućeg ključa 11 letve 7 na po sebi poznat način pomere odnosno podeše u otvoreni položaj, njihovi useci, koji su izvedeni potpuno, dolaze tačno u ravan segmenata održavajuće ploče 10 i unutrašnja brava, naime lamele i kutija 5 za lamele može slobodno da se obrće. Da bi se onemogućilo iznalaženje ovih potpunih useka 8, predviđeni su već gore pomenuti slepi useci 9 na obema stranama letava 7 radi maskiranja. Useci 8, koji su potpuni, postavljeni su kod pojedinih letava na različitim mestima, no ipak simetrično prema sredini M letve (sl. 4a). Lamele 1, 2, 3 i 4 se pri izvlačenju ključa pomoću odgovarajućih pljoštih opruga 12 pritiskuju u zaprečni položaj; ove pljošte opruge su utvrđene radijalno na letvama 7 i oslanjaju se u napetom stanju na površine 12' odnosno 12'' bravine kutije (sl. 1).

Kutija 5 sa lamelama je slobodno pokretna u oba srednja otvora bočnih zidova unutrašnje bravine kutije 13 (sl. 1), iz koje strče oba kraja kutije 5 sa lamelama. Svaki od ovih krajeva kutije 5 za lamele je snabdeven sa četiri simetrično postavljena podužna izreza 16, koji se nalaze u zahvatu sa odgovarajućim ispadima 15 na podužnim zupcima na unutrašnjem kraju svake od obe glave 17 cilindra sa rupom 18 za ključ (sl. 1, 2 i 6). Oba ova dela koji zahvataju jedan u drugi osim toga su snabdevena sa obimnim žljebom 19 odnosno 19' (sl. 6). U ove žlebove zahvata po pronalasku kod svake glave 17 po jedna zaprečna viljuška 20, koja se može obrtati oko nepomičnog čepa 21 (sl. 1 i 3) i koja se može obrtno pomerati u na sl. 3 crtasto pokazani položaj, tako, da se nalazi izvan zahvata sa obimnim žljebovima 19, 19' (sl. 6). Viljuške 20 su u ovom cilju snabdevene pljoštom ručicom 22 (sl. 3 i 8), koja samo delimično zahvata u prerez 23 u pokrivnoj ploči 24 brave (sl. 8).

Kutija 5 za lamele je dalje snabdevena zupčanim pogonskim organom (sl. 7), koji omogućuje podužno pomeranje lamela i snabdeven je zupcima 27, koji zahvataju u izupčeni polužni nastavak 28 samog šipa.

Kutija 5 za lamele je sa lamelama tako podešena prema obe glave 17 cilindra i time prema rupi 18 ključa (sl. 1), da se brava može sa samo jednim od četiri ključa otvarati, na pr. ključem XI; a

pomoću ostalih ključeva lamele pri ovoj podešenosti glava 17 cilindra ne mogu biti dovedene u otključavajući položaj u odnosu prema održavajućoj ploči 10. U slučaju da se želi, da se ključ XI zameni kojim drugim od tri ostala ključa na pr. XIII, tada moraju obe glave 17 cilindra da se oslobode iskretanjem viljušaka 20 i da se po tome izvlačenjem do zadebljanja u vidu prstena 17' (sl. 6) dovedu izvan zahvata sa kutijom za lamele. Tada se obe glave cilindra obrću u novi položaj XIII, uvlačenjem u udubljenja kutije za lamele sa ovima se ponovo spajaju i obrtnim pomeranjem viljušaka 20 u žlebove 19 odnosno 19' osiguravaju se protiv izvlačenja. Tako izmenjenim položajem kutije za lamele prema rupi za ključ dobija se drugi raspored držača koji odgovara profilu XIII ključa i stoga se može otvarati odnosno zatvarati samo ovim ključem koji odgovara novom položaju useka 8 lamelnih letava.

Kod upotrebe ključa XII ili XIV radi se na isti način, samo tada treba glave cilindra da se dovedu u odgovarajući položaj XII ili XIV.

Upravo opisano izvođenje brave prema sl. 1 do 8 daje se tako izmeniti, da se brava daje otvoriti samo primenom četiri ključa jedno za drugim; ovaj se raspored može korisno upotrebiti kod brava za kase i t. sl., koje treba da se mogu otvarati samo u prisustvu na pr. četiri lica, od kojih svako lice ima po jedan od ovih ključeva.

Ovaj izmenjeni raspored, čije su pojedinosti pokazane na sl. 9 i 12 podudara se sa prethodno opisanim sa grupom od četiri dejstvujuće lamele 1, 2, 3 i 4 u unutrašnjoj kutiji 5 za lamele, pri čemu pak obe glave 17 cilindra prema kutiji 5 za lamele mogu samo za 90° da se obrću u jednom i u drugom smeru. Kod uvlačenja prvog ključa XI (sl. 5) podešavaju se lamele odgovarajući profilu ključa XI. Po tome se ključ a time i kutija za lamele obrće za 90°; dalje obrtanje pomoću istoga ključa sprečava se pomoću nepomičnih oslonaca 30 na prednjem zidu 31 brave iza poznatog drvenog sloja krila 27 vrata ili t. sl. i pomoću ispada 32 na spoljnoj ivici svake glave 17 cilindra. Po ovom prvom obrtanju za 90° kutije za lamele i povlačenju bravinog šipa za prvu zaprečnu dužinu mora prvi ključ biti izvučen, pri čemu lamele zajedno sa kutijom za lamele ostaju obrnute za 90° u odnosu prema prvobitnom položaju pre upotrebe ključa XI, li pomoću pljoštih upotrebe ključa XI, ali pomoću pljoštih

opruga 12, kao što je pokazano u izvodenju prema sl. 1, bivaju pritiskane u zaprečni položaj za dalje, na pr. još tri zaprečne dužine, tako, da je ploči 10 zaprečen prolaz kroz useke 8 u letvama na lamelama 1, 2, 3 i 4. Po izvlačenju ključa XI odgovarajuće glave 17 cilindra se pomoću podesnih opruga ili rukom pomoću ključa obrću natrag, dok lamele i kutija za lamele ostaju u položaju obrnutom za 90°. U ovom položaju lamela prema rupi za ključ za dalje obrtanje lamela za 90° potrebno je, da se upotrebi ključ XII, pri čemu se upravo opisani proces ponavlja i pri upotrebi daljeg ključa XIII odnosno XIV. Kod primene poslednjeg ključa XIV šip se povlači iz zaprečnog položaja za poslednji deo svoje zaprečne dužine i time je brava otvorena.

Veza obe glave 17 cilindra sa kutijom 5 za lamele izvodi se i ovde pomoću podesnih viljušaka 20' (sl. 9 i 10), koje su kod ovog primera izvođenja podužno pomerljivo vodene u krajevima 33 prednjeg zida 31 brave.

Sl. 12 pokazuje jedan presek kroz glavu 17 cilindra po liniji XII—XII iz sl. 11.

Kod jednog daljeg izmenjenog izvođenja prema sl. 12 se namesto oslonca 30 i ispada 32 prema sl. 9 i 10, predviđa jedan ili više naspramno nalazećih se malih zavrtneva ili čepova 40 na spoljnoj ivici svake glave 17, 17' cilindra i simetrično postavljeni granični oslonci 41, čiji se položaj na pr. podudara sa četiri obrtna položaja ovih glava cilindra za po 90°.

Iz opisa izlazi osim toga, da na sl. 4 i 4a pokazani presek lamela može biti iz-

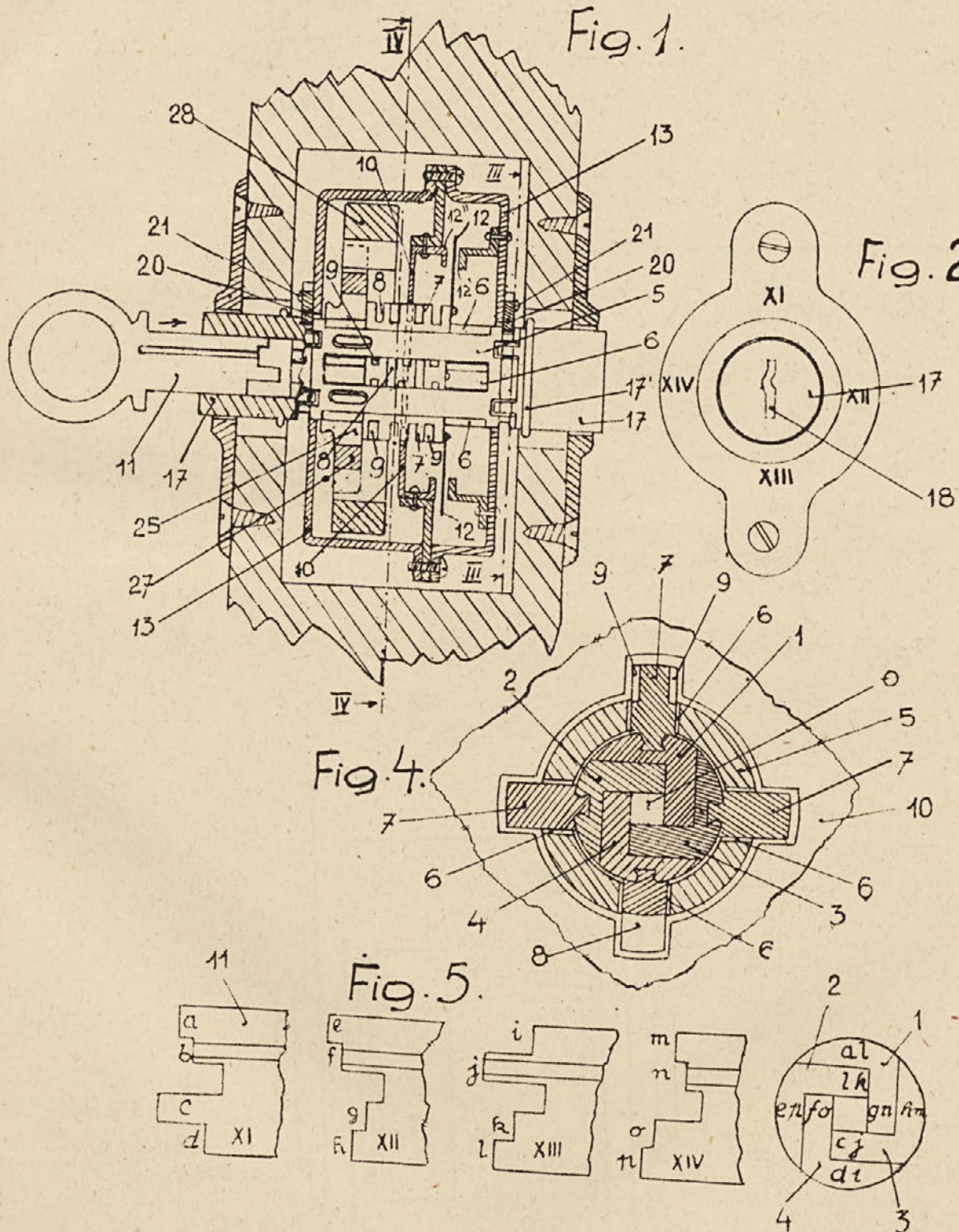
veden i drukčije, na pr. pod tupim uglom ili sa više uglova odnosno u vidu luka.

Patentni zahtevi:

1) Brava sa lamelama po načinu Erahma-brava sa više, na pr. četiri u cilindričnoj kutiji za lamele simetrično postavljenih lamela, koje su snabdevene sa letvama sa potpuno izvedenim i slepim, t j. nepotpuno izvedenim, usecima, pri čemu je ova kutija sa lamelama zajedno sa njihovim letvama okružena održavajućom pločom sa odgovarajućim brojem segmenata, naznačena time, što je poprečni presek jedna u drugu zahvatajućih lamela (1, 2, 3, 4) izveden ugaono.

2) Brava sa lamelama po zahtevu 1, naznačena time, što su na oba kraja kutije (5) za lamele priključene cilindrične glave (17) pomoću više ispada i naspramno nalazećih se izreza (15, odnosno 16) i pomoću žljebova (19, odnosno 19'), u koje na oba kraja kutije za lamele zahvata po jedna viljuška (20).

3) Brava sa lamelama po zahtevu 1 i 2, u izmenjenom izvođenju za upotrebu više različitih ključeva jedno za drugim, naznačena time, što su na glavama (17) cilindra postavljeni ispadi (32), koji tako rade u vezi sa nepomičnim osloncima (30), da se glave (17) cilindra daju obrtati napred zajedno sa kutijom za lamele uvek samo za izvestan određeni ugao, napr. 90°, a nazad se obrću bez kutije sa lamelama.

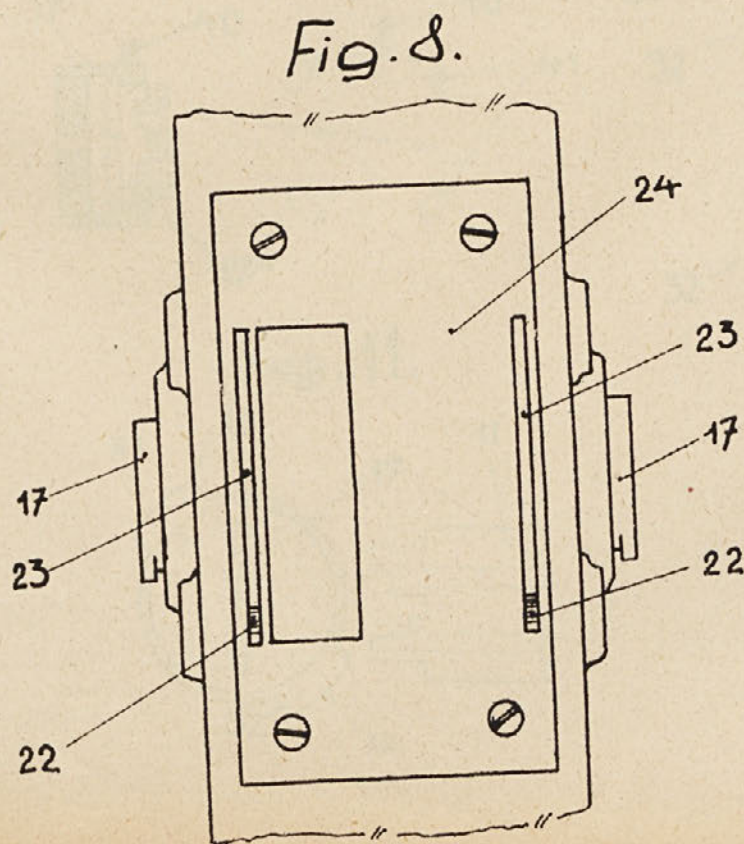
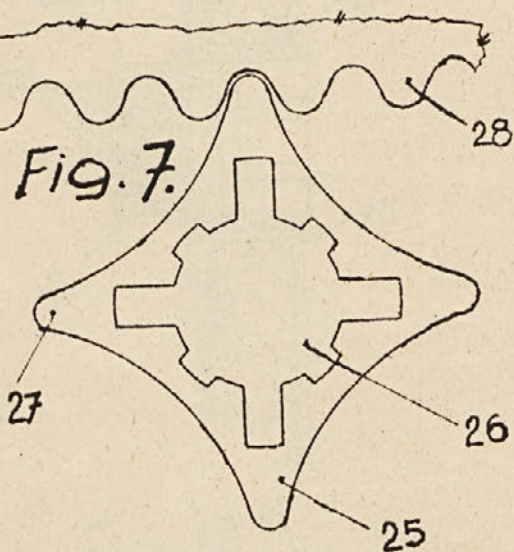
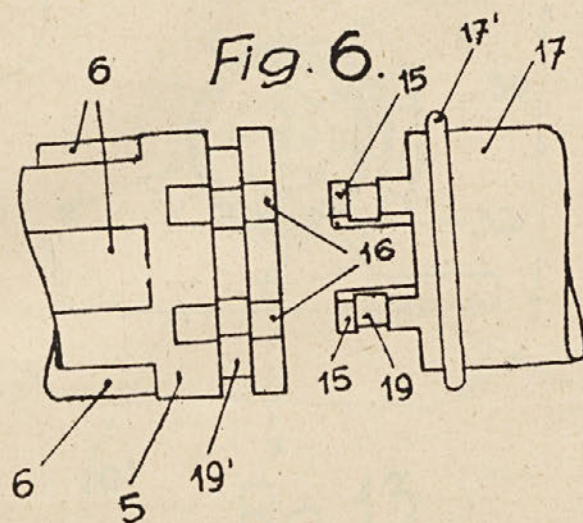
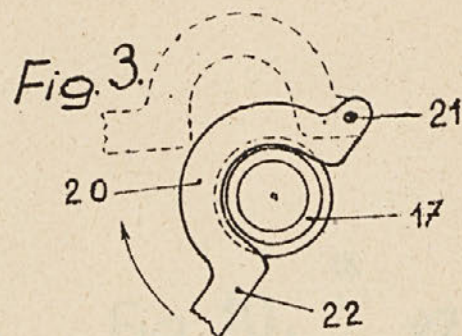
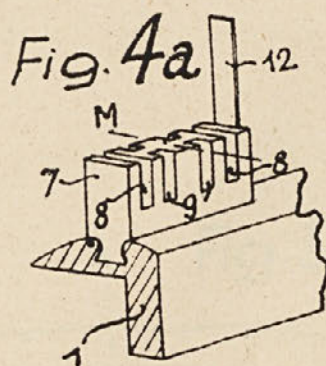

Fig. 3

Fig. 4a

Fig. 6

Fig. 7

Fig. 8

